

تماس تلفنی روحانی با ترودو

حجت‌الاسلام حسن روحانی شامگاه شنبه در تماس تلفنی «جاستین ترودو» نخست‌وزیر کانادا با وی، ضمن ابراز تأسف از حادثه سقوط هواپیمای خطوط هوایی اوکراین و کشته‌شدن مسافران این پرواز در این سانحه، گفت: تحقیقات مفیدی برای دستیابی به دلایل این حادثه انجام شده و بررسی‌های تکمیلی هم در رسیدن به نتیجه نهایی با سرعت و دقت در حال انجام است.

رئیس‌جمهور افزود: این سانحه برای مردم ایران و کانادا و ملت‌های دیگری که اتباع آنها در این هواپما بودند دردناک و غم‌برگزی بود.

روحانی اظهار داشت: از لحظات اول همه تلاش‌های خود را برای دستیابی به علل این سانحه به کار گرفتیم و قدم به قدم به هر نتیجه دیگر برسیم، در اختیار افکار عمومی جهان قرار خواهیم داد.

رئیس‌جمهور با بیان این‌که دستورات لازم برای ادامه رسیدگی‌های لازم فنی و حقوقی را صادر کردم، گفت: ایران از هرگونه همکاری بین‌المللی در چارچوب قوانین بین‌الملل برای روشن شدن دقیق این حادثه استقبال کرده و همه تسهیلات کنسولی را برای این منظور فراهم خواهد کرد و آماده‌ایم تا وزرای خارجه ایران و کانادا گفت‌وگوهای خود را ادامه دهند. روحانی افزود: علاقه‌مندم روابط دو کشور در آینده در امنیت‌مطلوبه‌آرامش مردم این‌است‌که‌همه‌به‌همه به نفع دو ملت و نیز در موضوعات گوناگون مورد علاقه دو کشور ازجمله توسعه صلح و امنیت منطقه ادامه یابد.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه امروز امنیت در منطقه حساس خاورمیانه بر اثر دخالت‌ها و اقدامات آمریکا به مرحله خطرناکی رسیده‌است، گفت: ایران در راستای کاهش تنش طرح صلح هرمز را ارائه کرده و همه باید برای بازگرداندن ثبات و امنیت کامل به این منطقه تلاش کنیم. روحانی با اشاره به اثرات نامطلوب توسعه ناامنی در منطقه و ترور سردار سلیمانی به عنوان فرمانده ای محبوب توسط آمریکایی‌ها بر ملت‌های منطقه، گفت: راه‌حل برای ثبات و امنیت منطقه و آرامش مردم این‌است‌که‌همه‌به‌همه به قانون برگردند و معتقدیم امنیت این منطقه تنها با مشارکت کشورهای منطقه تأمین خواهد شد.

تماس تلفنی روحانی با همتای اوکراینی

رئیس‌جمهور گفت: همکاری متخصصان فنی ایران و اوکراین تا پایان تحقیقات سانحه سقوط هواپیمای با جدیت ادامه خواهد یافت و نسبت به خاطیان این حادثه گذشت نخواهد شد. حجت‌الاسلام حسن روحانی روزشنبه در دومین تماس تلفنی رئیس‌جمهور اوکراین با وی طی دو روز گذشته، با اشاره به انتشار بیانیه ستاد کل نیروهای مسلح ایران و اعلام رسمی نتیجه تحقیقات سانحه سقوط هواپیمای اوکراینی، افزود: در این بیانیه اعلام شد که خطای انسانی موجب این سانحه بوده و افرادی که در این حادثه دخالت داشته‌اند به مقامات قضایی تحویل داده خواهند شد.

روحانی با بیان این‌که همکاری برای تکمیل تحقیقات با مشارکت متخصصان اعزامی از اوکراین ادامه خواهد یافت، خاطرنشان کرد: هم‌زمان به‌زودی اقدامات قوه قضائیه ایران برای رسیدگی به این موضوع آغاز خواهد شد. رئیس‌جمهور افزود: همان‌طوری‌که به دلیل از دست رفتن تعدادی از ایرانیان در این سانحه بسیار متأسف و اندوهگین هستیم، به همان شدت با خاطر این‌که از سایر ملیت‌ها نیز در این حادثه جان باخته‌اند اندوهگین هستیم. روحانی با تأکید بر این‌که ما در ایران و شما در اوکراین باید به‌گونه‌ای تلاش کنیم که این فاجعه و غم را برای دو ملت قابل تحمل کنیم و غم و اندوه خانواده‌ها را کاهش دهیم، گفت: در آینده نزدیک یک نماینده ویژه را به کشور شما اعزام می‌کنم تا از نزدیک تأسف و تأثر ملت و دولت ایران را رسماً به شما اعلام کند.

رئیس‌جمهور با تأکید بر این‌که ما به تمامی تعهدات حقوقی‌مان در این مسأله پایبند هستیم، گفت: به وزیر خارجه دستور می‌دهم با وزیر خارجه شمارد تماس باشد و همکاری‌ها در این زمینه ادامه یابد.

ولودیمیر زیلینسکی، رئیس‌جمهور اوکراین نیز در این گفت و گوی تلفنی با تسلیت دوباره این حادثه به دولت و ملت ایران، گفت: بیانیه شما برای ما بسیار حائز اهمیت بود و رفتار قانونمند و همکاری‌های مؤثر ایران در این شرایط خاصی که برای کشورتان ایجاد شده برای ما قابل تقدیر است.

TIME EXCLUSIVELY FROM AN IRAN BASE TARGET and later's of military coverage target

اساس این گزارش، گویا ساعاتی قبل از حمله، یک هشدار داده شده بود و نیروها از قبل با خبر شده بودند که ممکن است اتفاقی رخ دهد. حدود ساعت ۱۱ شب نیروها شش‌سرع به پناه گرفتن در سستگرهای زیرزمینی کردند و حدود ساعت یک بامداد بود که اولین موشک اصابت کرد. / ایرنا

اساس این گزارش، گویا ساعاتی قبل از حمله، یک هشدار داده شده بود و نیروها از قبل با خبر شده بودند که ممکن است اتفاقی رخ دهد. حدود ساعت ۱۱ شب نیروها شش‌سرع به پناه گرفتن در سستگرهای زیرزمینی کردند و حدود ساعت یک بامداد بود که اولین موشک اصابت کرد. / ایرنا

مردم انتظار اطّلاع رسانی دقیق مسوولان را داشتند

❗ حادثه غمباری اتفاق افتاده است. از این اتفاقات در صحنه‌های بین المللی کم نبوده و کشورهایی مثل آمریکا و روسیه که صاحب صنعت هوانوردی قوی هستند چنین رویدادهای تلخی را تجربه کرده‌اند. به هر صورت در شرایط ویژه‌ای بودیم و مورد تهدید واقع شدیم، اما در هر صورت نکته قابل اهمیت این‌که اطلاع رسانی در چنین وقایعی بسیار مهم است. طبعاً باید نشر اطلاعات از سوی مقامات مسوول به شکل درستی باشد تا دشمن از آن استفاده نکند. در هر صورت بیانیه ستاد کل نیروهای مسلح در پذیرش مسوولیت کار پسندیده‌ای بود اما افکار عمومی در این زمینه انتظار داشت که اطلاع رسانی زودتر اتفاق می‌افتاد. گذشت ۷۲ ساعت بعد از این همه شایعه سازی باعث شد اطلاع رسانی‌ها در این حوزه دیر هنگام تلقی شود.

ما می‌توانستیم بهتر از این عمل کنیم و در گام نخست، هنگام ارائه اطلاعات اولیه، احتمال نقش داشتن برخی مسائل در سقوط هواپیما را مطرح می‌کردیم و بعداً در این خصوص اطلاع رسانی کامل صورت می‌گرفت. البته ما هم در شرایط ویژه بودیم اما به هر صورت عدم اطلاع‌رسانی پیرامون این ماجرا از سوی مسوولان باعث دلخوری‌هایی در بین افکار عمومی شده است و انتظار این بود که دقیق‌تر عمل شود و بهینه‌تر اطلاع رسانی صورت گیرد.

بیژن نوابه

نماینده‌پیشین مجلس

اعتماد از دست رفته نسبت به رسانه‌ها

❗ مهم‌ترین سرمایه جمهوری اسلامی اعتماد عمومی به اصل نظام و مسوولان است. این سرمایه بزرگ در جریان تشییع پیکر سردار سلیمانی خود را نشان داد. مهم‌ترین ویژگی سردار صداقت و یکرنگی بود و طبعاً مردم هم انتظار صداقت و یکرنگی از مسوولان را دارند. متأسفانه آن چیزی که روزها و ماه‌های اخیر شاهدش بودیم این است که بخشی از مسوولان و بخشی از حاکمیت از این موضوع فاصله گرفته‌است. از طرفی در وقایعی مثل گران کردن بنزین با مردم با صراحت و صداقت برخورد نشد و تلاشی صورت گرفت که با پنهانکاری کار پیش برود. در حالی که وقایع آیان نشان داد اگر با مردم در مورد مسائلی که برای آنها حق و تکلیف ایجاد می‌کند گفت و گو نشود و اگر نسبت به چیزی قانع نشوند حرف مسوولان را نمی‌پذیرند. در مورد اتفاق ساقط شدن هواپیمای اوکراینی مساله به همین شکل بود و اگر صادقانه با مردم مسائل در میان گذاشته می‌شد وضعیت به این اندازه پیچیده نمی‌شد. این روزها مردم اعتمادشان را به رسانه‌ها از دست دادند و متأسفانه مرجعیت رسانه‌ای در حال خروج از کشور است.

معلوم نیست چقدر زمان باید بگذرد تا تردیدهایی که ایجاد شده ترمیم شود. اما نکته مثبت قضیه حضور صادقانه سردار حاجی زاده در تلویزیون و پذیرش قصیر و کوتاهی نیروهای تحت امرش بود. این نشان‌دهنده مسوولیت پذیری حرفه‌ای است که باید از سوی دیگر مسوولان مورد توجه قرار گیرد.

محمد صالح مفتاح

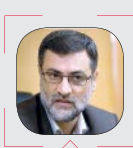
کارشناس رسانه

❗ سولاتی که باید به آنها پاسخ داد

در این باره پرسش‌های بسیاری مطرح است؛ دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی که در موضوعات مختلف مثل لایحه بودجه به رسانه‌ها ابلاغیه می‌دهد و چارچوب مشخص می‌کند چرا در این مساله حیاتی سکوت کرد؟ چرا مسوولان مطلع، به دستگاه‌های مسوول در حوزه هواپیمایی مثل وزارت راه و سازمان هواپیمایی اطلاع ندادند تا در چند روز اخیر درباره موضوع با قاطعیت موضع بگیرند؟ چرا در سه روز گذشته هیچ نهاد و مسوول مطلعی حرفی نزد تا هجمه‌ها این‌گونه علیه کشور بسیج نشود؟

چه کسی مسوول اصلی این پنهانکاری و آسیب‌دیدن اعتماد افکار عمومی نسبت به مقامات و مسوولان و رسانه‌های کشور است و این اصلاحات، نه در بخش عملیاتی رسانه‌ها بلکه در سطح کلان کشور ضروری است. یعنی مسوولان ارشد نظامی و کشوری باید نگاه خود به ابزار رسانه را تغییر دهند. ❗

دلجویی از خانواده‌های داغدار همبستگی ایجاد می‌کرد

امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی

عضو هیات رئیسه مجلس

❗ متأسفانه اتفاق صورت گرفته تاخیر در اطلاع رسانی به مردم اقدام نادرستی بود که شکل گرفت و باعث شد دستگاه‌های بی‌اطلاع مانند سازمان هواپیمایی و... آن را تکذیب کنند و به این ترتیب این بحران تبلیغاتی به‌وجود آمده و زمینه سوءاستفاده دشمن فراهم شد. این نکته در حالی است که اگر بلافاصله مسوولان مربوط موضوع را به اطلاع مردم رسانده و در این ارتباط از خانواده‌های آسیب دیده دلجویی می‌کردند و مسوولیت اتفاق به‌وجود آمده را به‌عهده می‌گرفتند در حال حاضر شاهد چنین حجم از شائنتان خبری نبودیم. در صورتی که از خانواده‌های داغدار دلجویی صورت می‌گرفت احساس همدردی بیشتری بین خانواده‌های آنها و مسوولان مربوط وجود داشت. حادثه به قدری تلخ است که باید حتماً با عوامل قاصر و مقصر آن برخورد جدی و علنی صورت گیرد و زبان خانواده‌های آسیب‌دیده به گونه‌ای جبران شود.

مانده از آنچه زمانی یک پایگاه مجهز نیروهای آمریکا بود، فیلمی مستند از خرابی‌های گسترده ناشی از اصابت موشک‌های ایران را به تصویر کشید. خبرنگار سسی ان در گزارش خود گفت تقریباً هیچ چیز از پایگاه باقی نمانده و خیلی عجیب است که در چنین ویرانه‌ای، به کسی آسیب نرسیده باشد. بر

اطلاع‌رسانی دیر هنگام درباره علت سقوط هواپیمای اوکراینی چه تبعات

سیاسی و اجتماعی به دنبال داشت

سولات بی‌پاسخ

احمد غلامی

سیاسی

❗ صبح دیروز بیانیه ستاد کل نیروهای مسلح درباره دلیل سقوط هواپیمای بوئینگ ۷۳۷

هواپیمایی اوکراین در چهارشنبه هفته گذشته، از حقیقتی پرده برداشت که مردم عزیز کشورمان را در بهتی تلخ فرو برد. ستاد کل نیروهای مسلح در اطلاعیه‌ای رسماً اعلام کرد هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ هواپیمایی اوکراین، نه بر اثر نقص فنی که با موشک پدافندی مورد اصابت قرار گرفته و سقوط کرده است.

این ماجرا اگرچه همان‌طور که رهبر انقلاب در بیانیه خود تأکید کردند باعث سنگین‌تر شدن داغ از دست دادن جمعی از هموطنانمان شد، اما ابعاد مهم دیگری نیز دارد که بررسی آنها ضروری است.

یکی از مهم‌ترین این ابعاد که دیروز بازتاب گسترده‌ای پیدا کرد چرایی عدم اطلاع‌رسانی درباره حقیقت ماجرا از همان ابتدا بود و دیگری، وجود برخی نواقص که منجر به چنین اشتباهی از سوی پدافند کشور شد. سردار حاجی‌زاده در نشست خبری که دیروز داشت توضیحاتی در هر دو بخش داد اما به نظر می‌رسد همچنان افکار عمومی پرسش‌های بی‌پاسخ فراوانی در این دو زمینه دارد که باید به آنها پاسخ داده شود.

❗ خطی که رسانه‌های داخلی دنبال کردند

در این میان، رسانه‌های مختلف داخلی از ابتدای این حادثه دردناک با حضور فعال در صحنه حادثه و سپس با پیگیری موضوع از طریق مقامات و مسوولان مربوط و البته با اتکا و اعتماد به سخنان آنها اقدام به پوشش اخبار داخلی و بعضاً خارجی مربوط به این حادثه کردند و در ساعات و روزهای بعد نیز با وجود فعالیت رسانه‌ها و گفته‌های مقامات غربی

صداقت تحسین برانگیز سردار حاجی‌زاده

علیرضا سلیمی

نماینده مجلس

❗ حادثه سقوط هواپیمای اوکراینی که حامل تعدادی از هموطنانمان بود بسیار تلخ بود و کسی منکر غمبار بودن آن نیست. دیروز سردار حاجی زاده، فرمانده هوافضای سپاه از طریق رسانه ملی با مردم صحبت کرد و در گزارشی که ارائه داد با بیانی پر از غم عنوان کرد بعد از اطلاع از این موضوع آرزوی مرگ کرده است. شنیدن این جمله از سوی ایشان بسیار تکان دهنده بود برای این‌که به گفته خودش سال‌ها برای دفاع از مردم به میدان رفته و الان که این اتفاق افتاده برایش بسیار سنگین است. از سوی دیگر در گزارشی که از سوی سردار حاجی‌زاده ارائه شد به صراحت از خطای انسانی سخن به میان آمد. البته در این زمینه مسوولان اطلاع رسانی باید زودتر حقیقت ماجرا را به مردم می‌گفتند. براساس برخی اخبار، رهبری هم خواهان گفتن واقعیت براساس صراحت و صداقت به مردم شدند. در هر صورت نکته مهم اینجاست که سردار حاجی زاده، مسوولیت این ماجرا را پذیرفت و این اقدام بسیار ستودنی است. شاید این حرکت میان مسوولان کم سابقه باشد که با مردم سخن بگویند و مسوولیت حادثه را بپذیرند. به این نکته هم باید توجه داشت که ما در شرایط جنگی بودیم و نباید به گونه‌ای رفتار کرد که اقتدار موشکی ایران زیر سوال برود.